

SPD stevent af op grote winst in Hamburg

Factsheet Verkiezingen Hamburg

Achtergrond - 17 februari 2011

Zondag gaan de kiezers in Hamburg vervroegd naar de stembus. In november vorig jaar viel de zwart-groene regering. Daarmee was de eerste coalitie van CDU en Groenen op deelstaatniveau mislukt. Nu staat de SPD, die overal elders kiezers verliest, op winst. De feiten op een rij.

Waarom zijn deze regionale verkiezingen belangrijk?

De uitslag van de deelstaatverkiezingen heeft invloed op de samenstelling van de Bondsraad, de vertegenwoordiging van de deelstaten. Deze Duitse Eerste Kamer kan wetten van de landelijke regering tegenhouden. Als de SPD in Hamburg wint en al of niet met De Groenen gaat regeren, krijgt de oppositie in de Bondsraad meer invloed en kan daarmee het beleid van Merkels CDU-FDP-coalitie beïnvloeden.

De uitslag van de verkiezingen van zondag is ook van invloed op de landelijke positie van de partijen: een zware nederlaag voor de CDU is niet goed voor Merkel; winst voor de SPD geeft de sociaaldemocraten, die elders steeds vaker de juniorpartner van de Groenen lijken, weer zelfvertrouwen.

Daarnaast was Hamburg de eerste deelstaat waar een coalitie van CDU en Groenen - in Hamburg GAL, Grüne Alternative Liste genoemd - regeerde en mislukte. Daardoor lijkt de kans op een dergelijke coalitie in andere deelstaten - er zijn dit jaar zeven deelstaatverkiezingen - een stuk kleiner.

Wat was eigenlijk het probleem van de CDU en de Groenen?

CDU en Groenen verschillen op een aantal belangrijke onderwerpen als kernenergie, klimaatbeleid en minimumloon duidelijk van mening. Dat maakt samenwerking tussen de partijen moeilijk. De hoop van andere deelstaten dat de zwart-groene coalitie in Hamburg voor een "verzoening van economie en ecologie" kon zorgen, bleek vals.

Daarnaast speelden cultuurverschillen tussen de conservatieve CDU en de

alternatievere Groenen de partijen parten. Dat leidde in Hamburg tot een “een gebrek aan stabiliteit en vertrouwen”, zoals de GAL het formuleerde. Daarom zegde de partij eind november 2010 na 2,5 jaar regeren de samenwerking op.

Deelstaatverkiezingen 2011

20 februari: Hamburg

20 maart: Saksen-Anhalt

27 maart: Baden-Württemberg

27 maart: Rijnland-Pfalz

22 mei: Bremen

4 september: Mecklenburg-Voorpomeren

18 september: Berlijn

Het grootste probleem in Hamburg was een mislukte onderwijshervorming. CDU en Groenen waren het eens geworden over langer basisonderwijs, maar werden vorige zomer door een referendum tegengehouden. CDU-burgemeester Ole von Beust stapte op en werd opgevolgd door zijn kleurloze partijgenoot Christoph Ahlhaus.

Wat zeggen de peilingen?

De SPD lijkt af te stevenen op een enorme verkiezingswinst. In de laatste peiling staan de sociaaldemocraten op 45 procent van de stemmen. De kans bestaat dat de partij na zondag alleen kan regeren. Als dat niet lukt, wil ze met de GAL samenwerken, aldus de populaire SPD-lijsttrekker Olaf Scholz.

De Groenen staan op 15 procent, de FDP en Die Linke schommelen rond de kiesdrempel van 5 procent. Met de liberalen wil Scholz niet samenwerken, zegt hij. Zo'n rood-gele regering zou ook niet voordelig zijn voor de oppositiepartijen in de Bondsraad. De CDU is mede daarom ook geen optie voor de SPD.

De christendemocraten halen zondag naar verwachting slechts 24 procent van de stemmen: een historische nederlaag. Tot 2008 regeerde de CDU nog met een absolute meerderheid in Hamburg.

Wat gaat Olaf Scholz doen als hij de verkiezingen wint?

De belangrijkste thema's in Hamburg zijn het onderwijsbeleid, veiligheid, woningbouw en het uitbaggeren van de Elbe, waardoor de haven van Hamburg beter bereikbaar wordt.

SPD-lijsttrekker Scholz wil de crèchebijdrage en het collegegeld afschaffen. Die

zijn volgens hem veel te hoog. Verder willen de sociaaldemocraten elk jaar zesduizend nieuwe woningen bouwen om de woningnood in de stad tegen te gaan. Een derde deel daarvan moet sociale woningbouw zijn. Ook moet er wat Scholz betreft meer politie op straat.

Een nieuwe regering moet ook flink bezuinigen. De Stadtbahn, een nieuwe openbaar vervoerslijn, gaat daarom wat Scholz betreft niet door en de ambtenaren zouden geen 13e maand meer krijgen. Met de SPD in de regering zou de uitbaggering van de Elbe niet in gevaar komen: daar is de partij voor. De Groenen, eigenlijk uit milieuoverwegingen tegen, stemden er mee in toen ze met de CDU gingen regeren.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/247/spd-stevent-af-op-grote-winst-in-hamburg>